

Ρέμα Πικροδάφνης:

προβλήματα που συσσωρεύονται εδώ και πενήντα χρόνια

Οι δεκαετίες της έντονης οικιστικής ανάπτυξης, που προηγήθηκαν, άφησαν τα σημάδια τους και στην κατάσταση του ρέματος της Πικροδάφνης. Μια σειρά από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, πολλά έργα και αυθαιρεσίες υποβάθμισαν το �έμα και την παρόχθια ζώνη του. Οι παρεμβάσεις της περιφέρειας και του δήμου Ηλιούπολης, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουν τα προβλήματά του, αλλά θα οδηγήσουν σε περαιτέρω υποβάθμιση.

Οι τέσσερις σύγχρονες πληγές του ρέματος

Πληγή 1η: αγωγοί ομβρίων Σ2 – Σ3

Οδηγούν στο �έμα της Πικροδάφνης (στο κλειστό τμήμα πριν τη Λ. Βουλιαγμένης) όμβρια ύδατα, άλλης λεκάνης απορροής (Τραχώνων), αυξάνουν σημαντικά την παροχή του νερού στο �έμα και δημιουργούν κινδύνους πλημμυρικών φαινομένων στους κατάντη δήμους. Το ΣτΕ, μετά από μια προσωρινή διακοπή, επέτρεψε τη συνέχιση των έργων, απορρίπτοντας σαν εκπρόθεσμη την προσφυγή, χωρίς να εξετάσει τους ουσιαστικούς λόγους.

Πληγή 2η: επέμβαση στο ανοιχτό τμήμα - Ηλιούπολη

Στο εναπομείναν ανέγγιχτο ανοιχτό τμήμα του ρέματος στην Ηλιούπολη (μήκους 200 μ.), ο δήμος προωθεί έργα εγκιβωτισμού, με το μανδύα της ανάπλασης. Για το έργο έχει ασκηθεί προσφυγή στο ΣτΕ (εκδικάζεται στις 9.12.2015).

Πληγή 3η: εγκιβωτισμός ανοιχτού τμήματος - Ηλιούπολη

Το μεγαλύτερο μέρος (500 μ.) του ανοιχτού τμήματος του ρέματος στην Ηλιούπολη, παραμένει εγκιβωτισμένο από το 2001. Παρά τις υποσχέσεις για αποκατάσταση, εξακολουθεί να παραμένει στην ίδια κατάσταση.

Πληγή 4η: επέμβαση στο ανοιχτό τμήμα, από Λ. Βουλιαγμένης, μέχρι την εκβολή στο Έδεμ

Η περιφέρεια Αττικής επαναφέρει έργα διευθέτησης και εγκιβωτισμού μεγάλου μέρους του ανοιχτού ρέματος, κατάντη της Λ. Βουλιαγμένης. Το έργο βρίσκεται σε διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Δίκτυο πολιτών για τη διάσωση του ρέματος της Πικροδάφνης
remapikrodafnis.SOS@gmail.com

Ρέμα Πικροδάφνης: διάδρομος ζωής

Το �έμα της Πικροδάφνης είναι ένα από τα τελευταία εναπομείναντα «ανοιχτά» ρέματα του λεκανοπεδίου της Αθήνας. Ξεκινά από τις δυτικές πλαγιές του Υμηττού και διασχίζει τους δήμους Ηλιούπολης, Αγ. Δημητρίου, Αλίμου και Π. Φαλήρου. Έχει μήκος 9,5 χιλιόμετρα και είναι το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι του λεκανοπεδίου Αττικής.

Έχει τρεχούμενα νερά όλο το έτος, δημιουργώντας μια γραμμική όαση στα νότια προάστια της Αθήνας. Τα ζώα, τα φυτά και η πλούσια παρόχθια βλάστηση δείχνουν τη δύναμη που κρύβει, βελτιώνουν την αισθητική του τοπίου και δίνουν ευκαιρίες για αναψυχή, μοναδικές για το αστικό περιβάλλον. Λειτουργεί σαν φυσικός αεραγωγός και συμβάλλει στη διατήρηση του μικροκλίματος της περιοχής. Για τους λόγους αυτούς, έχει τεράστια οικολογική αξία για τις πόλεις μας η δε προστασία και φυσική αποκατάστασή του αποτελεί αναγκαιότητα.

Έχει χαρακτηριστεί «ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος», με το ΦΕΚ 281Δ/1993, ενώ εντάχθηκε και στον εθνικό κατάλογο με τα υδάτινα σώματα της οδηγίας - πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΕ). Σύμφωνα με το Ρυθμιστικό σχέδιο Αθήνας/Αττικής (ν. 4277/2014), στο σύνολο των ρεμάτων της Αττικής, προβλέπεται «διατήρηση της φυσικής διατομής των ρεμάτων» και «ανάδειξη των ιδιαίτερων φυσικών σχηματισμών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών που συναρτώνται με τη φυσική τους λειτουργία», ενώ ορίζεται «οι απαραίτητες διευθετήσεις να γίνονται με χρήση υλικών φιλικών στο περιβάλλον».

Η περιφέρεια Αττικής αντιμετωπίζει, εδώ και χρόνια, το �έμα της Πικροδάφνης σαν αγωγό αποχέτευσης ομβρίων. Με το πρόσημα της «οριοθέτησης» και της «ανάπλασης» προωθεί έργα συνεχούς διευθέτησής του. Τέτοιες επιλογές δε συμβαδίζουν ούτε με τη διεθνή πρακτική, ούτε με τις απαιτήσεις της οδηγίας - πλαίσιο για τα ύδατα, ούτε με την απόφαση 1242/2008 του ΣτΕ, ούτε και με την ανάγκη να διατηρηθεί στη φυσική του μορφή ένα από τα τελευταία φυσικά υδάτινα σώματα της Αττικής.

Ήδη, σε χώρες της Ευρώπης, με μεγάλη παράδοση σε ανάπλαση αστικών ρεμάτων, γίνεται χρήση τεχνολογιών ήπιας διαμόρφωσης, προς αντικατάσταση παλαιών εντατικών παρεμβάσεων. Για το �έμα της Πικροδάφνης προτεραιότητα έχει η οικολογική αποκατάσταση και ανάπλαση, τόσο για το φυσικό περιβάλλον, όσο και για τα πολλαπλά οφέλη που θα έχει για τους κατοίκους των δήμων που διασχίζει.

Πριν από οποιαδήποτε, ακόμη και την πιο ήπια, επέμβαση, χρειάζεται: πραγματική οριοθέτηση του ρέματος στη φυσική του κοίτη, σύμφωνα και με την πλούσια νομολογία του ΣτΕ

Δίκτυο πολιτών για τη διάσωση του ρέματος της Πικροδάφνης
remapikrodafnis.SOS@gmail.com

 <https://www.facebook.com/remapikrodafnis.SOS>